Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Δ. Σολωμ., 176. **2)** Ἐπὶ φυτῶν, ἐκχύνω ὀπὸν ἐν εἴδει δακρύων κατόπιν τομῆς ἢ ἐκ κομμιώσεως Εὔβ. (Ἄκρ. Βρύσ.) Ἤπ. (Δωδών.) Μεγίστ. Μῆλ. Νάξ. Πελοπν. (Γαργαλ.) Σάμ. (Μαραθόκ.) Στερελλ. (Ὀρχομεν.) — *Λεξ.* Περίδ. Αἰν. Βυζ. Πρω. Δημητρ.: *Τὸ κλάδεψα τ' ἀβέλι μου 'ς τὸ τυφλὸ μάτι καὶ γλέπεις καὶ δακρύζουνε οὔλα τὰ κεφάλια* (*τυφλὸ μάτι* = ὁ μικρὸς ὀφθαλμὸς κλήματος) Γαργαλ. *Ὅτι πῆραν κὶ δακρύζ'νι τ' ἀμπέλια* Ἄκρ. *Ἀρχ'σαν κὶ δακρύζ'νι τὰ πεύκια αὐτόθ. Ἐδάκρυσαν οἱ κιτριὲς καὶ καταστραφήκανε* (ἐκ κομμιώσεως) Νάξ. *Πῆγα νὰ κλαδέψου τὸ κλῆμα τσαὶ τὸ παράτηκα, γιατὶ δάκρυζε· πέρατσε ὁ τσαιρὸς ἤθελε πιὸ μπροστὰ κλάδεμα* Βρύσ. *Ὅταν ζεστάν' ὁ καιρός, τὸ κλῆμα δακρύζ'* Ὀρχομεν. *Τὸ κλῆμα δακρύζει* Λεξ. Βυζ. *Τὸ πεῦκο δακρύζει ρετσίνι Λεξ.* Πρω. Δημητρ. **3)** Ἐπὶ ἀγγείων, ἀποβάλλω διὰ τῶν πόρων ὑγρὸν ἐν εἴδει δακρύων Ἀλόνν. Εὔβ. (Αὐλωνάρ.) Θρᾴκ. (Τσακίλ.) Μακεδ. (Ἁγία Παρασκ. Τερπν. Φλόρ.) Πελοπν.(Κίτ. Μάν.) Σκόπ. κ. ἀ.— *Λεξ.* Πρω.: *Δακρύζει τὸ πιθάρι* Αὐλωνάρ. *Ἡ λαγύνα δακρύζ' τσὰκ ἀπάν' 'ς τὴ g'λιὰ* Τσακίλ. *Τοὺ βαρέλ' δακρύζ'* Σκόπ. *Ὁ deνεκὲς δακρύζει 'ς τὴ gολλα¹ σματρ¹ὰ* Κίτ. Μάν. *Τοὺ βαρέλ' δακρύζ'. κὶ θέλ' νὰ τοῦ τειαφώσου, γιὰ νὰ μὴ σταλάζ'* Ἁγία Παρασκ. *Τὰ αἰγινήτικα κανάτια δακρύζουν. Λεξ.* Πρω. **4)** Ἐπὶ ἀναβλύζοντος ὕδατος, στάζω, ἐκρέω ὀλίγον, κατὰ σταγόνας Εὔβ. (Στρόπον.) Μακεδ. (Ἀηδονοχ.) Πελοπν. (Πραστ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) — Δ. Λουκοπ., Γεωργ. Ρουμελ., 191: *Πήγαμι νὰ πιοῦμι νιρό· εἶχι στιρέψ', ὅτι δάκρυζι* Στρόπον. *Μὶ δυσκόλιμα πουτίζου τ' ἀβέλ'· δὲν ἔχουμι νιρό. Μόν' ποὺ δακρύζ' τοὺ μέρους* Ἀηδονοχ.

δακρυλόγημα τό, *Λεξ.* Δημητρ. *δακρυλόημα Λεξ.* Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. *δ α κ ρ υ λ ο γ ῶ.*

Ἡ ἐκ τῆς ἀποστάξεως ὀποῦ τῶν δένδρων συλλεγομένη ποσότης ἔνθ' ἀν.: *Τὰ μαστιχόδεντρα φέτος ἔδωκαν λίγο δακρυλόημα.* Συνών. *δ ά κ ρ υ μ α* **2**.

δακρυλογῶ *Λεξ.* Δημητρ. *δακρυλοῶ* Κύπρ. *δακρολογῶ Λεξ.* Δημητρ. *δακρολοῶ* Κύπρ. *δαρκολοῶ* Κύπρ. *δακρυολογῶ* Σ. Πασαγιάνν., Τέχνη 1 (1900), 142 *δακρυλοΐζω* Κύπρ. Μετοχ. *δακρολοημένος* Νίσυρ. *δακρυολοημένος* Νίσυρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *δ ά κ ρ υ* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. *- λ ο γ ῶ*, διὰ τὴν ὁπ. βλ. Γ. Χατζιδ., Ἀθηνᾶ 22 (1910), 247 κ.ἑξ.

1) Θρηνῶ Κύπρ. — Σ. Πασαγιάνν., ἔνθ' ἀν. : Ἄσμ.

Τσαὶ τσ' ηὕρεν πέτραν ριζιμὰν τσαὶ πάνω της καθίζει
τσ' ἀρτσίνησεν ἡ λιερὴ νὰ δακρυολοΐζῃ (*λιερὴ* = ἐπὶ γυναικός, γλυκεῖα, ἀγαπητὴ) Κύπρ.

Δακρολοοῦσεν τσ' ἔλεε, δοξάζω σε, θεέ μου,
αὐτόθ. || Ποίημ.

Ἡ σιγαλιὰ κ' ἡ νέκρα δακρυολογοῦν 'ς τὰ πέριορα Σ. Πασαγιάνν., ἔνθ' ἀν. Ἡ μετοχ. *δακρολοημένος* = ὁ βεβρεγμένος διὰ δακρύων Νίσυρ. **2)** Ἐπὶ δένδρων ἢ δοχείων περιεχόντων ὑγρόν, ἀποστάζω δίκην δακρύων *Λεξ.* Δημητρ.: *Χάραξαν τὸ πεῦκο καὶ δακρυλογᾷ. Κάπου - κάπου δακρυλογάει τὸ βαρέλι. Ἡ στάμνα δακρυλογᾷ.*

δάκρυμα τό, *Λεξ.* Βάιγ. Δημητρ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. *δ ά κ ρ υ μ α*

1) *Δ ά κ ρ υ σ μ α*, τὸ ὁπ. βλ., ἔνθ' ἀν. **2)** *Δ α κ ρ υ λ ό γ η μ α*, τὸ ὁπ. βλ., ἔνθ' ἀν. : *Τοῦ πεύκου τὰ δακρύματα Λεξ.* Δημητρ.

δακρυο -

Τὸ οὐσ. *δ ά κ ρ υ ο*, διὰ τὸ ὁπ. βλ. *δ ά κ ρ υ.*

Ὡς πρῶτον, συνθετικὸν λέξεως δηλοῖ ὅτι τὸ σημαινόμενον ὑπὸ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ γίνεται μετὰ δακρύων ἢ προκαλεῖ δάκρυα. Ἐπὶ πραγμάτων, δηλοῖ τὴν στάγδην ἐκροήν.

δακρυόβρυση ἡ, Σ. Σκίπ., Τρόπαια, 61.

Ἐκ τῶν οὐσ. *δ ά κ ρ υ ο*, διὰ τὸ ὁπ. βλ. *δ ά κ ρ υ*, καὶ *β ρ ύ σ η.*

Ἡ πηγὴ τῶν δακρύων : Ποίημ.

Οἱ δακρυοβρύσες τῶν πραγμάτων στέρεψαν
μηδὲ σταλάζει γύρω πιὰ τὸ δάκρυ.

δακρυογελῶ Π. Βλαστ., Ἀργώ, 115 Τ. Ἄγρας εἰς Ν. Ἑστ. 17 (1935), 75 Κ. Παλαμ., Γράμματ. 2, 180.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *δ ά κ ρ υ ο*, διὰ τὸ ὁπ. βλ. *δ ά κ ρ υ*, καὶ τοῦ ρ. *γ ε λ ῶ.*

Δακρύζω καὶ γελῶ ἔνθ' ἀν.: Ποιήμ.

. . . . . *τῆς ἄνοιξης τὰ μάτια*
δακρυογελοῦσαν ἄκρυφτα κι ἀργόγλυκα κυλοῦσε
πάνω 'ς τῆς γῆς τὴ χλωρωσιὰ τὸ κοριτσένιο κλάμα
Π. Βλαστ., ἔνθ' ἀν.

Μαζὶ δακρυογελῶ κι ἀπελπισμένα ἐλπίζω
Τ. Ἄγρας, ἔνθ' ἀν.

δακρυογόνος ἐπίθ. λόγ. πολλαχ. *δακρυγόνος* πολλαχ. *δακρυογόνο* τό, πολλαχ. *δακρυγόνο* σύνηθ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. *δ α κ ρ υ ο γ ό ν ο ς*

1) Ὁ γεννῶν δάκρυα ὁ προκαλῶν τὴν ροὴν τῶν δακρύων λόγ. πολλαχ.: «Δακρυογόνος ἀδήν» *Λεξ.* Δημητρ. **2)** Τὸ οὐδ. οὐσ., συνήθ. εἰς πληθ., ἀέριον προκαλοῦν δάκρυα ἢ καὶ τύφλωσιν, χρησιμοποιούμενον εἰς ἐμπολέμους συρράξεις, πρὸς διάλυσιν διαδηλώσεων κτ.τ. σύνηθ.: *Ἡ ἀστυνομία χρησιμοποίησε δακρυγόνα γιὰ νὰ διαλύσῃ τοὺς ἀπεργοὺς* Ἀθῆν.

δακρυογυαλίζω Γ. Ψυχάρ., Ὄνειρ. Γιαννίρ., 29.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *δ ά κ ρ υ ο*, διὰ τὸ ὁπ. βλ. *δ ά κ ρ υ*, καὶ τοῦ ρ. *γ υ α λ ί ζ ω.*

Ἐπὶ ὀφθαλμῶν, λάμπω διαβρεχόμενος ὑπὸ δακρύων : *Ὅταν τόνε χαιρέτησε μὲ τὸ χαμόγελό της τὸ δροσᾶτο, μισοβράχηκαν καὶ δακρυογυάλισαν τὰ γαλανά της τὰ μάτια.*

δακρυοθλιμμένος ἐπίθ. Κ. Ζερβὸς εἰς Ἀνθολ. Η. Ἀποστολίδ., 97.

Μετοχ. τοῦ ἀμαρτ. ρ. *δ α κ ρ υ ο θ λ ί β ο μ α ι.*

Ὁ θλιμμένος ἅμα καὶ δακρυσμένος: Ποίημ.

Χείλη πικρογελάμενα, μάτια δακρυοθλιμμένα,
λουλούδια κήπου μυστικοῦ σὲ τέμπλα σκαλισμένα

δακρυολουσμένος ἐπίθ. ἀμάρτ. *δακρυολουσμένος* Νίσυρ. *βακρυολουσμένος* Κάρπ. *'ακρυολουσμένος* Κάρπ. Κάσ. *δακρυλουσμένος* Φ. Πανᾶ, Λυρικ., 105.

Μετοχ. τοῦ ἀμαρτ. ρ. *δ α κ ρ υ ο λ ο ύ ζ ο μ α ι.*

Ὁ βεβρεγμένος ὑπὸ δακρύων, ὁ δακρύβρεκτος ἔνθ' ἀν.: Ἄσμ.

Βρίσκουν dὰ δασκαλόπουλ-λ^{d}α 'πὸ φόβομ μαζ- ζεμένα
κ' ἦταν dὰ κακορ-ρίζ-ζικα οὔλ-λ^{d}α δακρυολουσμένα
Νίσυρ.

Κόρη μου, 'ὲσ σοῦ πάνdηξεπ πότε ἀρφανὸ 'ς τόδ δρόμον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ